

Aşı İle Korunabilir Hastalıklar: Hepatit A

Hazırlayan: Doç Dr. Semra Bayturan
Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Hepatit A, karaciğeri hedef alan ve genellikle kirli gıdalar, sular veya enfekte bir kişiyle yakın temas (fekal-oral yol) aracılığıyla bulaşan oldukça bulaşıcı bir karaciğer enfeksiyonudur. Hastalık; ateş, halsizlik, iştahsızlık ve en karakteristik belirti olan **sarılık** (göz aklarında ve ciltte sararma), koyu renkli idrar ve karın ağrısı ile kendini gösterir. 6 yaşından küçük çocuklarda genellikle hafif veya belirtisiz seyreterse de, yaş ilerledikçe belirtiler ağırlaşır ve nadiren de olsa ciddi karaciğer yetmezliğine yol açabilir.

Aşılanmanın Avantajları Hepatit A aşısı, modern tıbbın sağladığı en güvenli araçlardan biridir. Aşı programlarının yaygınlaşmasıyla birlikte, örneğin ABD gibi ülkelerde vaka sayılarında %95 oranında bir düşüş gözlemlenmiştir.

- **Yüksek Koruyuculuk:** İki dozluk seriyi tamamlayan sağlıklı bireylerde aşının koruyuculuk oranı **neredeyse %100'dür**.
- **Uzun Süreli Bağışıklık:** Yapılan bilimsel çalışmalar, aşının sağladığı bağışıklığın yetişkinlerde en az 20 yıl, çocuklarda ise 15-20 yıl sürdüğünü; hatta korumanın ömür boyu devam edebileceğini göstermektedir.
- **Hızlı Müdahale Gücü:** Virüse maruz kaldıktan sonraki ilk **14 gün** içinde aşı yapılması, hastalığın gelişmesini engelleyebilir.
- **Güvenli Teknoloji:** Cansız (inaktif) bir aşı olduğu için bağışıklık sistemi zayıf kişilerde, kronik karaciğer hastalarında ve gebelerde güvenle kullanılabilir.

Uygulama Takvimi ve Yan Etkiler Aşı, 12 ila 23 aylık tüm çocuklara rutin olarak, en az **6 ay ara ile iki doz** şeklinde önerilebilmekte, Sağlık Bakanlığı aşı takviminde 18 ve 24. Ayda uygulanmaktadır. Ayrıca kronik karaciğer hastalığı olanlar, riskli bölgelere seyahat edenler ve hijyen koşullarının kısıtlı olduğu ortamlarda yaşayanlar mutlaka aşılanmalıdır.

Aşının ciddi bir yan etkisi bulunmamaktadır. En yaygın görülen durum, enjeksiyon bölgesinde oluşan ve kısa sürede geçen hafif ağrı veya hassasiyettir. Nadiren hafif ateş veya baş ağrısı görülebilir. Tam koruma için sadece tek dozla yetinilmemeli, aşı serisi mutlaka tamamlanmalıdır. Karaciğer sağlığınıza için en etkili yol olan aşı takviminizi takip etmeyi unutmayın.

Üstelik Hepatit A aşısı artık Türkiye’de üretilmektedir.

<https://www.saglik.gov.tr/TR,100405/hepatit-a-asisi-artik-ulkemizde-uretilecek.html>

1. American Academy of Pediatrics. (2024). Hepatitis A. D. W. Kimberlin, C. P. Barnett, R. Lynfield, & M. H. Sawyer (Editörler), *Red Book: 2024–2027 Report of the Committee on Infectious Diseases* (33. baskı) içinde.
2. Centers for Disease Control and Prevention. (2025, 31 Ocak). *Hepatitis A vaccine*. <https://www.cdc.gov/hepatitis-a/vaccination/index.html>
3. Chopra, S., & Lai, M. (2026, 12 Şubat). *Hepatitis A virus infection: Treatment and prevention*. UpToDate. Erişim tarihi: 15 Temmuz 2026.
4. T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. (2025). *Hepatit A hastalığı*. <https://asi.saglik.gov.tr/asi-ile-oenlenebilir-hastaliklar/hepatit-a-hastaligi.html>